

Yayın Tarihi: 24.05.2024 - Yazar: Ferdi Asım Hellaç

Muhbire Ödenen İhbar İkramesinin Vergisel Durumu

Maliye Bakanlığı, ihbarlara yönelik yapılacak vergi incelemesi sonucu ihbarda verilen bilgiye istinaden tespit edilen vergi ve vergi kaybı cezasının yüzde 10'u tutarında ihbar ikramiyesi ödeneceğini duyurdu.

Bakanlıkça yürütülen kayıt dışı ekonomi ile mücadele çalışmaları kapsamında, vatandaşların ihbar ve şikayetlerini kolay, hızlı ve istedikleri her an (7/24) yapabilmelerine imkân sağlamak amacıyla GİB'in internet sayfası, Dijital Vergi Dairesi, GİB Mobil ve Vergi İletişim Merkezi (VİMER) (189) hizmetleri güncellendi. Başkanlık, "BİP Vergi İhbarı Servisi", X ve Instagram ihbar hesapları ("gibihbar" üzerinden "DM-Direkt Mesaj" yoluyla) ve WhatsApp İhbar Hattı (05521890189) yollarını da hizmete açtı.

Bu yollar ile vatandaşlar,

- düşük KDV oranı uygulaması,
- IBAN/PTT çeki yolu ile ödeme talep edilmesi,
- fiş/fatura verilmemesi,
- başka işletmenin POS cihazının kullanılması,
- mükellefiyet kaydının olmaması,
- sahte/yanıltıcı belge düzenlenmesi veya kullanılması,
- personel ücretinin elden ödenmesi,
- kira gelirinin beyan edilmemesi,
- tapu harcının eksik ödenmesi,
- kaçak ürün satışının yapılması,

gibi konu başlıklarında vergi ihbarında bulunabilecekler.

Peki, **1905 sayılı Kanuna** göre muhbire ödenecek ihbar ikramiyesi vergiye tabi tutulacak mı?

Konuyu mevzuat hükümleri açısından ele alalım.

İhbar ikramiyesinin ikramiyeyi alan kişi açısından vergiye tabi olup olmadığı konusu **105 Seri No.lu Gelir Vergisi Genel Tebliği**nde belirtilmiştir. Buna göre ihbar ikramiyesi GVK'nın 2'nci maddesinde sayılan gelir unsurları arasında sayılmadığından **gelir vergisine tabi değildir**. Ancak, ihbar ikramiyesi gelir vergisinin konusuna girmediğinden, **ivazsız bir iktisap** olarak **Veraset ve İntikal Vergisine tabi** tutulması gerekmektedir. İhbar İkramesinin nasıl vergilendirileceği 14/07/1972 tarihli Resmî Gazete'de yayımlanan **105 Seri No.lu Gelir Vergisi Genel Tebliği**nde açıklanmıştır. Söz konusu tebliğde,

III - Muhbir ve müsadirlere verilen ikramiyelerin Gelir Vergisi hükümleri karşısındaki durumu:

(...)

(...)

Öte yandan, vazifesinin mahiyeti icabı olmaksızın sair bir şekilde bilgisi dahiline giren bir vergi kaçakçılığı olayını ihbar eden bir devlet memuruna veya menur olmayan herhargi bir şahsa ihbarlarının tahakkuk etmesi sebebiyle, 1905 sayılı Kanuna istinaden ödenen ikramiyelerin -bu ikramiyelerin Gelir Vergisi Kanununun 2 nci maddesinde sayılan gelir unsurlarından hiç birine girmemesi sebebiyle- Gelir Vergisi konusuna ithaline mahal ve imkân bulunmamaktadır.

Söz konusu ikramiyelerin, Veraset ve İntikal Vergisi Kanunu hükümleri dairesinde Veraset ve İntikal Vergisine tabi tutulması gerekir.

denilmiş olup, anılan ikramiyenin **Veraset ve İntikal Vergisine** tabi olduğu vurgulanmıştır.

Diğer taraftan Danıştay, ihbar ikramiyesini ivazsız intikal olarak değerlendirerek Veraset ve İntikal Vergisinin konusuna girdiğine dair kararlar vermiştir (Bkz. 11/10/1972 tarih Esas: 172/653, Karar No:172/2499).

Veraset ve İntikal Vergisi Kanununun 1'inci maddesinde "Türkiye Cumhuriyeti tabiyesinde bulunan şahıslara ait mallar ile Türkiye'de bulunan malların veraset tarikiyle veya herhangi bir suretle olursa olsun ivazsız bir tarzda bir şahıstan diğer şahsa intikali Veraset ve İntikal Vergisine tabidir." hükmü amirdir. Mezkur Kanunun 2'nci maddesinde, "İvazsız İntikal" tabirinin, hibe yoluyla veya herhangi bir tarzda olan ivazsız iktisapları (maddi ve manevi bir zarar mukabili verilen tazminatlar ivazsız sayılmaz.) ifade ettiği belirtilmiş, Kanunun 5'inci maddesinde ise, Veraset ve İntikal Vergisinin mükellefinin, veraset tarikiyle veya ivazsız bir tarzda mal iktisap eden şahıs olduğu, Kanunun 17'nci maddesinde, kimlerin tevkifat yapmak zorunda olduğu belirtilmiş ve tevkifatı yapan ilgili kuruluşların, bu görevleri süresinde yerine getirmeyen sorumlularından, tevkif etmeye ve yatırmaya mecbur oldukları paraların %10'u oranında ayrıca ceza tahsil olunacağı hükme bağlanmıştır.

Bu hükümlere göre, muhbirlere ödenecek ihbar ikramiyesi ivazsız bir intikal niteliğindedir. Buna göre, muhbir Veraset ve İntikal Vergisi Kanununa göre beyanname verip ilgili dönemlerde bu vergiyi ödemelidir. Ancak, Kanunun 17'nci maddesi gereğince ikramiye ödemesi sırasında muhbir verginin ödendiğine dair belge veremez ise ödemeyi yapan tarafından teminat olarak kesinti yapılması gerekmektedir.

Diğer taraftan, muhbire ödenen ihbar ikramiyesinin intikali ivazsız şekilde gerçekleşeceğinden veraset ve intikal vergisine tabi olduğunu belirtmiştik; ancak, vergileme aşamasında yıllık istisna tutarının da dikkate alınacağını da unutmamak gerekir. Çünkü, Gelir İdaresi Başkanlığı tarafından verilen özelgelere ihbar ikramiyesinin Veraset ve İntikal Vergisi Kanununun 4'üncü maddesinin (d) bendinde yer alan istisnadan yararlanabileceği ifade edilmiştir (Bkz. 25/05/2009 tarih B.07.1.GİB.0.02.60/6004-2378 sayılı özelge).

İhbar ikramiyesinin ödenmesi sırasında düzenlenen kağıtlar da Damga Vergisi Kanununa göre **damga vergisine tabi** olduğundan, yapılan ikramiye ödemelerinden damga vergisi kesintisi de yapılacaktır.

İhbar ikramiyesinin geç ödenmesi nedeniyle mahkeme kararına istinaden hükmedilen **gecikme faizi doğması halinde** ise, gecikme faizinin GVK'nın 75'inci maddesinin ikinci fıkrasının (6) numaralı bendi kapsamında alacak faizi

Ferdi Asım Hellaç Mali Müşavir

olarak vergilendirilmesi gerektiğinden, anılan Kanunun 85'nci ve 86'ncı maddeleri uyarınca tevkifata ve istisnaya konu olmayan menkul sermaye iratları için öngörülen beyan haddinin (2025 yılı için 18.000 TL) aşılması halinde, tamamının yıllık gelir vergisi beyannamesi ile beyan edilecektir.

Ferdi Asım Hellaç Mali Müşavir

YASAL UYARI : İnternet sitemizde yer alan yazıların tüm hakları saklıdır. Ancak yazar ve site kaynağının aktif linkine yer verilerek alıntı yapılabilir. YAZILAR AYNEN YAYIMLANAMAZ. Aksi yönde eylemler hakkında Fikir ve Sanat Eserleri Kanunundaki tazminat ve ceza hükümlerinin uygulanması için hukuki süreçler başlatılacaktır.

Kaynak : <https://hellac.com/blogdetay/muhbire-odenen-ihbar-ikramiyesinin-vergisel-durumu>

Erişim Tarihi : 01.05.2026